

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI AR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Hátré 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közlemenyeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Szemlélődés.

II.

A kulturánknak mostani állapotára rá fog világítani alaposan a legutóbb megejtett népszámlálás. Mert hát, mikor az 1910. évből december 31-én átléptünk az 1911-ik évbe, ezen időpontban fennállott helyzet szerint megnépszámláltak minket. Boszankodtak is érte minden rendű elemek, mivel hogy környülményes volt egy kissé azokra a kérdésekre helyesen és jól megfelelni.

De már megtörtént és most a statisztikai hivatalban folyton számolnak. Lesz belőle sok adat, sok szám. Ne tessék ezek a számokat megmosolyogni. Nem holt számjelek azok, hanem beszédes adatok foglalatlja. A statisztika nem közönséges robotoló munka eredménye ma, hanem tudomány, olyan szerű, mint az összehasonlító nyelv-tudomány.

A statisztikust nem az érdekli főként, hogy hány van ebből vagy abból a fajtaból. Hanem összehasonlítja, egybeveti az egyes adatokat, például a gabonatermelést a gyermekszületés arányával. Ha jó a gabonatermés, ebből az is következik, hogy jövő évben több gyermek születik. Hogy hogy? Hát megfelelek a laikusnak. Ha bő a termés, pénze lévén a népnek, házasodnak a fiatalok. Ha megházasodnak, akkor —

bár hogy is terjed az „egyke“ — valamelyesképen mégis szaporodunk.

A kulturának templomát — úgy mondta — éig szeretné emelni a mostani kultusz miniszter. Mikor fogunk azonban e Babel-i magaslatig eljutni, mikor sehol a nagy épületnek még csak alapjait sem látjuk lerakni. De azért még mindig ott tartunk, hogy a pálinkás üzletek kedvezményben részesülnek és szombat éjjel meg vasárnap a sz napon által nyitva tarthatnak, holott ugyanaz a fentebb említett statisztika tudományosan kimutatta, hogy hétfőn történik a legtöbb szerencsétlenség és legtömegesebb öngyilkosság, persze ezt a vasárnapi holtrészegség, a beszédett alkohol idézi elő, mely másnapra meghozza nemzetpusztító, nemzedékeket sorvasztó átkát. Evvel kapcsolatos az, hogy nálunk még most is óriási az analfabéták száma, nem ugyan oly mértékben, mint Oroszországban, de viszont alig reménykedhetünk abban, hogy a mostani arányszám sokkalt kedvezőbb lehet, mint volt a 10 év előtti, hiszen azóta a haladás érdekében semmi, vagy csak igen kevés tevődött. Amit a haladás javára irhatunk, az a szociális tanok terjesztőinek, a szabad lyceumok érdeme.

Nézzünk fel a zord Skandinaviára, ott 100 ember közül tán 3 nem tud

írni-olvasni. Hogyan közelíthetnők mi meg a számot, mely irigylendő kultúráról tesz bizonyoságot?

A munkás egész héten át dolgozik. Akárhogy is elégedetlen a munkaadók osztálya, mégis testet és lelket sorvasztó munkát végez. Eljő a hét vége, szombaton este kikapja heti bérét. Lehet-e azt kívánni, hogy, amikor előtte a holnapi ünnep, egyszerűen hazamenjen családjához és, mint szokta, 9 órákor lefeküdjék? Ha már ezt megkívánjuk tőle, de ime itt a vasárnap, egyetlen egy nap, mikor pihenhet, mit csináljon?

Csak azt ne ajánljátok, hogy a templomokba csödütsük őket. Csak azt ne! Igen, ha 10 ezrenyi ember tiszta ünneplő ruhában, áhítatos lélekkel összegyülekezhetnék isten szabad ege alatt és ott az ő lelkük épülésére, a csüggedőnek és betegnek buzdítására egy egyetlen ember az ő nyelvükön beszélné, őket tanítaná, nevelné, intené és óvná: úgy akkor igen isten szabad ege alatt, mind együtt, mind egyképen csak imádkoznának.

De nem úgy lenne. Az isten — az édeni mese szerint — embert alkott, de ami őket elkülönözé, ami gyűlölség lángját élesztí évezerek óta: a vallást az ember alkotta magának.

Igy hát azok a munkások, kiknek

Menyasszonyi és alkalmi ajándékok,

TOMBOLATÁRGYAK. Legolosóbb

bevásárlási

! forrás. !

ÓRA, ÉKSZER ÉS

Órajavítások,
 ékszerátalakítások

jól és olcsón, tört aranyat becserelek. — Vidékre választékot küldök.

Ugyanitt tárgyak 1 koronától feljebb vannak.

ARANYÁRUK

Divatos
 brilliánsárak, dísz-
 tárgyak, evőeszközök
 valódi és chinaezüstből.

!! !! Nászajándékok. !! !!

Keszler Dezső,

— órás és ékszerésznél, —
ZOMBOR, főutca 4. szám,
 FREY-féle ház. 100-79

verejtéke egész héten át egybefolyik, a vasárnapi ünnepen elkülönülnek, hogy ki-ki másutt, más nyelven dicsérje az Urat. Célt érnenk így vajjon? Mikor egész héten a közös keserűség az összetartozóság érzését ébreszti bennük, épen a szünet napja fakasztaná bennük a gyűlölet tüzet.

Concordia res parvae crescunt! — ne küldjük a népet a templomba, mert a kis jó, mit elérnénk az által, hogy az alkoholtól elvonjuk őket, sokkal nagyobb rombolást okozna — discordia maximae dilabuntur.

Hanem azért mi művelt natio vagyunk! Löversenyekre idetődül a művelt külföld; a nemzetközi szélhámosoknak Pest képezi a Durchhaust, és itt fogják el a legtöbb betörőt.

Aztán vannak lelkes honfiaink, kik Széchényi Istvánt vélik megközelíteni. Az ő kaszinója már nem felel meg a célnak, mert a hazardjátékok existenciáikat tettek már tönkre. Meghal egy ur, hátrahagyott millióiból Kaszinót kíván létesíteni. Derék eszme, szép eszme, hogy a hazardjátékok e helyről ab ovo kiűzvék; meghal egy másik ur, tömérdek millióit egy olyan asylyum-félére hagyja, melyben önhibájukból tönkrement középosztálybeliek kapnak helyet; és végül megral egy igazi nyakas magyar, a borsódmegyői kurta nemes és százezernyi vagyonát 12 igás lónak életfogytiglani eltartására hagyja. Nem kerülte el figyelmemet, hogy utólag megcáfolták a 12 igás lóról szóló végrendeletét. De ez a cáfolat jelentéktelen, mert csak idő kérdése, amennyiben a t. c. igáslovak csak utóörökösök. Ez nem változtat sokat és aki a magyar magánjog idevonatkozó ren-

delkezéseit turja, az előtt evidens, hogy a lovak valamikor mégis örökölnék.

De azért csak türelem! A kultura temploma éig fog emelkedni. Hogy mikor? — Akkor, mikor Pató Pál ur időszerűnek fogja találni.

Egyet azonban le kell szögezni, és erről fog szenzációs adatokat hozni a népszámlálás, mily rendkívüli műveltségűek a mi nőink.

Kétségtelen. Amióta az egyetem némely fakultása megnyitott számukra, azóta sok és értékes nő-elem került felszínre. És mily furcsa. Ezrek vannak már a kenyérkereső pályán, szép jövedelmük folytán rendszeresen megfizetik az adót — hát akkor a „do, ut des“ elvénél fogva mért nem kapnak választói jogosultságot? Nem akarok itt feminista hangba csapni, csak a műveltségükről szólok.

Elmegy egy fiatal nácsi pár nászutra, messze külföldre. Idegen nyelvet kell beszélni. Sebaj, a kis nő majd ellátja az angolt; de ellátja a francia nyelvet is, mert ő a zongora mellett ezt mind megtanulta, míg a férfi soha se ért rá.

Sok, nagyon sok ilyen, önmagát csudásnak képzelő nőkével jöttem össze, és mindegyikről kiderült, hogy nagyon könnyen sarokba szorítható. Nem nagy, igazi komoly tudások körül, hanem, amint arcuk lángolt a büszkeség tüzetől, én magam leszálltam egész az elemi iskoláig és belső mosoly közt mondtam: „Valóban nagyszerű, de most mondja el, kérem „uszik“ igének a feltételes mód jelen időjét“, és a csuda műveltségű nő egész biztossággal rákezd: „én usznék, te usznál, ő uszna.“

Me Hercule! ez a mi kulturánk, melynek temploma éig akar nyulni,

mert drága nők, a fentit így ragozzák: „én usznám, te usznál, ő usznék.“

Faludi Gyula.

Kisiparunk jövője: az egyénipar.

Irta: **Dán Leó** kereskedelmi tanácsos.

Ha figyelemmel kísérjük azokat a gombamódra megjelenő cikkeket, melyek mind a kisipar kérdésével foglalkoznak, akkor arra a tapasztalatra jutunk, hogy mind halálmadárként jósolgatja a kisiparnak idő múltán végképen való eltűnését, mert — ugymond — a nagy tőke, a gyáripár, teljesen ki fogja sajátítani a maga számára az ipar összes ágait.

A kisipar azonban, ide számíthatjuk bátran a középiparnak java részét is, oly tényezője egy modern közgazdasági államnak, amelynek fentartása elsőrangú állami érdek. A kisiparnak jövőjét azonban egyedül csak az egyéni iparban látjuk, abban az iparban, a melynek készítményeire a kisiparos, a kézműves a maga ügyességével, találékonyságával, tájékozottságával és a gyorsan változó kívánalmakhoz való precíz hozzáállásával rá tudja nyomni a maga egyéniségének bélyegét.

Hogy azonban a kisipar is megfelelhessen ezen fokozott intelligenciát követelő iránynak, a kisipar jövő generációjának nevelésére már ma különös gondot kell fordítanunk nemcsak a szakmájába vágó összes munkák, szükségleti cikkek, mellékárúk, hozzávalók, gépek stb. ismeretét illetőleg, hanem különösen a tekintetben is, hogy a lehető legmagasabb tökéletességet érje el szakmájában, mert csak az ilyen iparos lesz képes egyéni ipart produkálni, azaz iparában oly készítményeket előállítani, amelyekben egyéni izlése és kitűnősége jut kifejezésre...

Tévhit, hogy a modern kisiparosoknak nem kell egyebet tudnia, mint csak a szakbavágó munkát jól elvégezni. Ez ugyan elsőrangú fontosságú és alapja

Levél.

Kedves volt, lányka, szép leveled,
Együtt örültem magam is veled,
Láttam előttem sok fényes urat,
Aki mind-mind teveled mulat.

S láttalak ifjún, ragyogón téged,
Amint az arcod táncokban égett,
Amint feledél err' az éjczakára
S ráborultál az ifjak karjára.

De arcod azután elkomorult,
Mint őszi nap, hirtelen elborult,
A kétségnek mardosó sejtelve
Nehezdedt szerető szívemre.

Hátha, — mitől az isten ójja
Lelkem' — szívednek már más a lakója,
Hátha, ki leghőn táncolt veled,
Annak adád kis szívedet?!

Kedves volt, lányka, szép leveled,
Együtt örültem sokáig veled,
Örömmnek aztán vége szakadt,
Ó, halljam nyugtató, édes szavad.

Faludi Gyula.

A szabadságharc legfiatalabb vitéze.

Irta: **rétháti Kovácsics Lajos.**

(Folytatás.)

Fél éve már annak, hogy a nemzet hősiessége megindult. Fél éven át epesztí már Kálmánt a bánat...

Ekkor egyszerre csak megszólalt egy hang; a kétségbeesett Hungária esdő szózata, mely most még kerőbben mint valaha, hívta fiait — magához. S mindenütt, hol felhangzott a kerő szó; mindenütt, hol meghallották, hogy „Kossuth Lajos azt izente, Elfogyott a regimentje“, ott hagyták a házi tűzhelyt s a szeretett családot és elmentek mindnyájan a harcba, mindenki, kinek a lelkebe volt írva a Haza szent neve.

Hallatára mindenható erőre kelt benne a honszerem érzése; s mintha varázserő ragadta volna magával, ott hagyta az ősi házat, zokogó testvéreit s a fájdalomtól megtört édes anyját és ment — boldogságtól sugárzó arccal barátja oldalán — annak jelszavával ajkain — hősök útján — előre!

Tóth Kálmánnal együtt jelentkezett a

komáromi huszárezrednek — Percel tábornokkal — Szabadkára jött századánál. A század parancsnoka, Latinovits György, Kálmán rokona volt, ki iránta való szeretetből semmi áron nem akarta felvenni századába és kérésével szemben a legnagyobb ellenállást fejtette ki s csak hosszas állhatatos könyörgésére — látva az ifju honszeremtől hön dobogó szívének férfias elhatározottságát, engedett kérésének.

A kormány a szabadkai huszárokat a veszélyeztetett komáromi vár feimentésére szánt csapatokhoz rendelte s így Kálmán százada a verbuválás befejezte után azonnal elhagyta Szabadkát, és elindult Komárom felé.

Komárom vára akkoriban az ország legnagyobb erőssége volt. Roppant vastag kőfalak, óriási sáncok és mély árkok vették körül s három oldalról a Duna folyam volt természetes védője.

A néphagyomány szinte bevehetetlennek tartotta Komáromot s ezt látszik kifejezni egy meredek várfokon álló női szobor, az úgynevezett „Komáromi Szűz“ is, mely jobb kezével fűgét mutatva, talapatán a büszke

minden kisiparos boldogulásának, de mit ér minden ipari tudása, készültsége és izlése, ha nem tudja kiszámítani s pontos könyvelés híján nem képes megállapítani az üzemi kiadások, a nyersárak, a hozzávalók árából, gépelhasználásból eredő veszteségből s egyéb üzemi kiadásokból előálló önköltséget, amely a versenyképességre való tekintettel ugyancsak nagyon fontos. Szükséges tehát, hogy a kisiparosság jövő nemzedékét beleneveljük a kereskedelmi élet szellemébe is . . .

Tisztába kell lennie minden iparosnak mindezeneken felül, ha nem dolgozik saját tőkével, hanem kölcsön-pénzzel, hogy a pénz megszerzése mily költségekkel van egybekötve, számolnia kell hitelével és a kibitelezés lehetséges arányával. Mindezek oly fontos tényezők, amelyeknek alapos számbavétele nélkül még csak kilátás sincs arra, hogy a jövő kisipara lételemét biztosíthassa. De egyenesen veszedelmes volna, ha a kisipar minden parancsoló szükség nélkül az olcsó tömegárak előállítására vetné magát, mert ha bizonyos cikkekben ma még képesek is kezdő nagy iparunkkal a versenyt felvenni, bizonyos, hogy a gyáripar természetes és mesterségesen is egyre szitott fejlődésével mindszélesebb körből fogja kiszorítani a kisipart, amelynek ilyenkor üdvös lesz jó eleve oly területről gondoskodni, amelyen a gyáripar nem képes a gyorsan változó izléssel s az egyéni izlés követelményeivel lépést tartani.

Mindezek nem elmékedési bölcselekedések, hanem a mindennapi gyakorlati életből leszűrt tapasztalatok, amelyeknek igazságát élénken illusztrálják azok a példák, amelyekben látjuk, hogy egy és ugyanazon szakmabeli iparosság nagyrésze végső küzdelmét vívja és lassanként feladva önállóságát, szerződéses szolgálati viszonyba lép a gyáriparral és alkalmazott minőségében kénytelen életét tovább tengetni, míg ugyanazon iparnak intelligensebb, mo-

dernebb elemei, akik ez arany igazságokat felismerve, már alkalmazkodnak a változott viszonyok követelményeihez, modern tudásukkal, egyéni izlésükkel, tisztességükkel és becsületességükkel, a modern kereskedelem és ipar összes segédeszközeinek lehető kihasználásával nemcsak megélhetésüket biztosítják, hanem gyarapodnak, fejlődnek és erősödnek is . . .

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXXIV. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

H I R E K.

Kinevezés. Bajsai Vojnits István főispán a zombori állami elemi iskolai gondnokság elnökévé Rittinger Antal állami főgymn. igazgatót, alelnökévé Rácz Soma főgymn. tanárt, tagjaivá pedig Scultéty Ferenc vm. arvaszéki elnököt és Pallein János főgymnásiumi tanárt kinevezte.

Tea-estély. A zombori jótékony magyar nőegylet folyó évi február hó 2-án a városháza termeiben tea-estélyt rendez. Az előkészületek nagyban folynak s az előjelekből ítélve, a farsangnak ez lesz egyik legsikerültebb mulatsága.

Allamsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az óverbázi gör. keleti egyházközség részére 200 korona államsegélyt engedélyezett.

Farsangi dalestély. A zombori iparos dalárda folyó évi február hó 1-én a városi színházban rendezi I. alapszabályszerű farsangi dalestélyét a következő műsorral: 1. A veteránok. Tréfás férfikar. Szentirmay E.-től. 2. A vig bakterek. Kettős dal. Előadják: Bogdán István és Répits Ferenc. 3. Régi nóta. Férfikar Lányi E.-től. 4. A fogorvosnál. Kettős dal. Előadják: Krieg Károly és Bozsánszky János. 5. Este van már csöndes este. Férfikar. Lányi E.-től. 6. A turisták. Kettős dal. Előadják: Hrabovszki István és Varga Kálmán. 7. Eduardó és Kunigunda. Rémes opera. Személyek: Snuggi, várur — Ispánovits Mihály, Kunigunda, Snuggi leánya — Hrabovszki Stefike. Eduardó lovag, Kunigunda szerelmese — Gasparits András. Hadubrand lovag, Eduardó vetélytársa — Répits Ferenc. Orvosok, mentők, hullahordozók. — Műsor után tancmulatság az Elefánt-szálló összes helyiségeiben. Belépődíj személyenként 2 kor. Jegyek előre válthatók Ehrlich Nándor fia bádigos üzletében (Rákóczi-ut 6.) és az előadás napján este a pénztárnál. Pártoló tagok a tagsági jegy 1-ső szelvényével válthatnak jegyet. Műsor kezdete este fél 9 órakor. Akik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, szíveskedjenek azt Gruda Pál nagytőzsdéjében bejelenteni.

A zombori Magyar Védő Egyesület leányosztályának a küldöttsége: Jovánovits Leona elnök, Donoszlovits Eryca és Vértési Adrienne alelnökök, Czettel Dezső leányosztályi pénztárnok és Csávosi Sándor ellenőr, január hó 18-án adta át Vértési Károly Rákóczi-szoborbizottsági elnöknek azt a 628 korona 58 fillér összeget, mely a Magyar Védő Egyesület leányosztálya által a f. hó 7-én a városházán rendezett fényes jelműzből bevételeiből tisztán maradt meg, s melyet a védő egyesületi leányosztály az immár megrendelt, művészi kivitelű Rákóczi-szobor ünnepélyes leleplezési költségeinek a fedezésére. Vértési elnök a szoborbizottság képviselőjében szívélyes szavakkal köszönte meg az átvett összeget és alkalmi beszéddel buzdította a leányosztályt a további magyar ipar pártolási, hazafias és közművelődési cselekvésre, a jelenlevő Vujevich Alajos szoborbizottsági pénztárnokot pedig arra kérte, hogy a számottevő összeget a „Rákóczi-szobor leleplezési költségei” címén helyezze a Zombori Takarékpénztárba. Ezzel a zombori Rákóczi-szobor kérdése eredményesen van megoldva, s így a jövő év tavaszán állni fog az első nagyobb Rákóczi-szobor az országban.

Allamsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kupuszárevits István zombori gör. kel. lelkésznek 120 korona államsegélyt engedélyezett.

Farsangi vér Jánoshalmán.

A B. H. írja: Nagy legény volt Jánoshalmán Nagy János, aki már régóta tul volt a legényéveken, de azért nélküle nem lehetett meg se mulatozás, se afféle vidám bácskai bieskázás. A feleséges ember állandó látogatója volt a kocsmáknak, ő volt a leghangosabb, amíg most aztán tragikusan fejezte be kötekedő életét. Vasárnap délután is ott farsangolt a már hajlott koru ember a kocsmában. Ot óra felé berugva távozott tiz társával. Az utcán szembe találkoztak Halasi Kiss Sándor rendőrorvezetővel és egy közrendőrrel. Nagy hogy valami szép virtusságot csináljon, elővette a nála levő zsupfödél leráncigálására szolgáló horgot s azt belevágta az örvetetőbe, akinek egész ruhája fölhasadt. Halasi erre kirántotta fegyverét és szónéklül lepuffantotta a virtuskodó embert, aki összeesett és hétfőn reggelre meghalt. A rendőr ellen megindult az eljárás, amelynek során megállapították, hogy jogos önvédelemben használta fegyverét.

Allamsegély. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Tyirity Döme regőcei gör. kel. lelkésznek 120 korona államsegélyt engedélyezett.

felírással „Nec arte, nec Marte” hirdeti Komárom bevehetetlen erősségét. És valóban sem észszel, sem erővel nem vette még be senkisé Komárom várát.

De éppen ezen nagy erőssége volt az oka annak, hogy az osztrákok mindent elkövettek, hogy ezt a hadászati szempontból oly fontos erődöt megszerezzék maguknak.

Már hónapok óta hasztalanul vívták a várát, midőn 1849. márciusában maga Welden tábornok, Bécs főparancsnoka vette át a seregek vezérletét és új csapatokkal erősödve újult erővel folytatta az ostromot; de ő is sikertelenül küzdött, Komárom állt rendületlenül. Az ostromlók a sok balsiker folytán mindinkább csüggedten folytatták a harcot; nem tudva azt, hogy Komárom védőinek helyzete egyre veszélyesebbé válik.

A hosszú harc alatt ugyanis az élelmi és lőszerrek nagyon megfogyatkoztak, s a harcok száma is annyira megapadt, hogy felni lehetett attól, hogy bármily erős is legyen Komárom, mégis elvesz, ha nem jön idejekorán segítség.

Komárom veszedelmének híre a kor-

mány az ország több részeiben nélkülözhető összes csapatait a vár felmentésére Komárom alá rendelte, várparancsnokká pedig egyik legjelesebb tábornokát gróf Guyon Richardot nevezte ki, kit rendkívüli vezéri képességei és rettenthetetlen bátorsága kiválóan alkalmassá tettek a neki szánt nagyfentosságu feladatra; mindenáron megtartani a hon e végvárát.

Guyon a várvédők válságos helyzetét ismerve, minél előbb gondolja akarta venni várát s ezért nem várva meg a felmentő csapatok indulását, habozás nélkül egymaga indult el Debrecenből Komárom felé.

Utja az osztrákoktól ellepott vidéken vitte át; de ő száz veszély közepette is, bátran haladt előre utján, hol kikerülve az ellenséget, hol áruhában táborukon át; míg végre hallatlan veszélyek és kalandok után a Komáromot ostromló osztrák táborának közelébe jutott.

Itt találkozott a Szabadkáról egy heti gyorsmenetelés után szinten megérkezett huszárokkal.

(Vége köv.)

Nyomdászaink mulatsága. A zombori könyvnyomdászok folyó évi február hó 18-án, szombaton, a városi színházban műkedvelői előadást rendeznek. A multság jövedelmét részben a Zomborban felállítandó Munkás-Otthon, részben pedig saját könyvtár-alapjuk javára fordítják. A próbák már javában folynak, úgy hogy az erkölcsi siker derék munkásaink részéről már eleve is biztosítva van. Csak az áldozatkész közönségtől függ most már, hogy anyagilag is sikerüljön. Mint értesülünk, nyomdászaink multságán a zombori Iparos Dalárda is közre fog működni s így a közönségnek igazán élvezetes esteben lesz része.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának néprajzjátára folyó hó 22-én (vasárnap) délután 2-4-ig díjtalanul megtekinthető.

Az amerikai kivándorlás korlátozása. Hovatovább több és több azoknak az amerikai kivándorlóknak a száma, kiket az amerikai bevándorlási biztos partra szállni nem enged s így régi hazájába való visszatérésre kényszerít. Ezenkívül az amerikai hatóság a bevándorlás korlátozása céljából több új szigorú intézkedést fogantatott. A belügyminiszter ezen tárgyban valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez körendeletet intézett, amelyben közli a kivándorlók megfelelő kioktatása végett azokat az intézkedéseket, melyeket az Egyesült-Államok Ellis-Island állomásának főnöke a bevándorlás korlátozása tekintetében újabban fogantatott. Különös gondot fordít ugyanis a bevándorlási biztos arra, hogy csak teljesen ép és munkabíró egyének nyerjenek az Egyesült-Államokba bebecsátást. Az elmebajosokon és az undort gerjesztő vagy ragályos betegségben szenvedőkön kívül nem bocsátják be azokat sem, akiket az amerikai orvosok a munkára többé-kevésbé alkalmatlannak osztályoznak. A bevándorlási biztos megköveteli továbbá, hogy a kivándorlóknak 25 dollár legyen a birtokában. Kivételt csak a feleségekkel, valamint oly kiskorú gyermekekkel szemben tesz, akiknek eltartását a férj illetve a szülő vagy a gyermeknek más közeli rokona biztosítja. A bevándorlási törvény rendelkezéséhez képest a legtöbb esetben visszautasítják azokat a tizenhat éven aluli gyermekeket, akik nem szüleikkel vagy szülőik egyikével vándorolnak ki. E szigorú intézkedések készítették a belügyminisztert arra, hogy elrendelje, miszerint az Egyesült-Államokba kivándorolni szándékozók már akkor, mikor az utlevél kiállítására irányuló kérelmüket

előterjesztik, mindezekről tüzetesen tájékoztassanak és egyttal óva intessenek, hogy amennyiben aggályuk volna, hogy a feltételek egyikét vagy másikat nélkülözik, utra ne keljenek s magukat a hiábavaló utazás költségeitől, valamint az Amerikából történő visszatartással járó egyéb hátrányoktól kimélik meg. Azt is elrendeli a miniszter, hogy a kivándorolói szándékozók arra is figyelmeztessék, hogy magukat munkaképességükre és testi épségükre nézve orvosilag vizsgál-tassák meg.

Hamis eskü. A Haverda-bünpör egyetlen felmentett terheltjének, Klein Pal Lipótnak a szövetszete tavaly hamis eskü büntette címén feljelentést tett Máday László pénzügynök ellen. Madayt ugyanis egy ezerkilencszáz koronás váltó erejéig beperelte a szövetszete s a pénzügynök esküt tett arra, hogy az aláírás hamis. Miután a törvényszéki írásszakértők az aláírást valódinak ismerték fel, Madayt vád alá helyezték. Kedden tárgyalta volna a budapesti büntető bíróság ezt az ügyet, de mert több per iratait be kell szerezni, Baumfeld Lajos dr. védő indítványára a tárgyalást elhalasztották.

Apadt a száj- és körömfájás. Hosszu idő után végre apadni kezd az egész országban pusztító száj- és körömfájás. A földművelésügyi miniszteriumban az állatbetegségekről készített legutóbbi statisztika szerint 33 községgel kevesbbedett a fertőzött helységek száma. De azért még most is 5883 községben pusztít a járvány.

SZÍNHÁZ.

Kedd, január 17. A „Sötétség”-ben Ruttkai György drámájában bucsuzott Beregi Oszkár ez idényre közönségünkötől. Nem szándékunk ma a darabot részleteiben ismertetni: katona-darab s ezen genre összes kellékeinek művészi csoportosítása kelti a főhatást. Szóljunk inkább Beregiről, a mai est Beregijéről. Mindannyian ismerjük, s őt ma méltatni, megbírálni igazán túlhaladott álláspont. Lattuk és esodáltuk őt legnagyobb szereneiben és ma mégis mintha egészen más alakban állt volna előttünk. Beregi, a szalonszínész, talán közvetlenebb, melegebb, mint Beregi, a klasszikus hős. Minden mozdulata természetesség,

minden szava meggyőző igazság. Ahogy az ő szívéből feltör az elgyötört, küzködő férfi, a gyöngéd fiu fájdalomnak búgó hangja, azt így megcsinálni csak és egyedül ő maga tudja.

A Beregi hangja . . . Külön tanulmányt lehetne erről írni. Ez a hang mindent ki tud fejezni, mindent meg tud érzéketeni. Olyan mint valami édes, fájó muzsika, eddig soha sem érzett hangulatokat vált ki az emberből, szomorú sejtések, elfelejtett emlékek visszhangjait. Érezük, hogy a lelke mélyéből jön ez a hang és egész valónkat megrezegteti. Ha Beregi játékában semmi más nem keltene illuziót, a hangja, amibe minden érzését beleviszi, bizonyára megtenné. És mégis, ma mintha a közönség zöme nem lett volna teljesen kietégitve. Mi Beregit eddig a híres parádés szerepeiben láttuk, ahol klasszikus egyénisége elementáris erővel tört ki s tökéletes szavaló művészete teljesen érvényesült. Ma a szalon hősnőben ezt részben nélkülöztük, de kaptunk helyette olyan átértett, bensőségteljes játékot, aminél szebbet még senki sem produkált.

A IV. felvonásbeli bucsujelenet a szívekbe markolt s minden idegünket megrázta. Ebben a jelenetben Beregi méltó partnere volt Lévai Berta, a vak édes anyja megismerésítője. Lévai játéka minden nuanceában tökéletes volt. Az igazi magyar nagyszonyt láttuk benne, a szenvedni, tűrni tudót, aki anyja és semmi más, mint reszkető, fiát imádó anyja. Szomoriné játéka ma is finom, tudatosan biztos volt. A többiek, Tihanyi, Turai, Nagy Pál mind megállították helyüket. Szomori az önző, rideg ügyvéd ellenszenves szerepében ismét oly kiváló alakítást nyújtott, amilyent töte már sokat láttunk. Egyszóval a társulat ezen utolsó drámai előadása a legszebb színházi emlékeink közé sorozható.

Szerdán január 18-án **A halhatatlan lump** Eysler operetteje. Nagy ambícióval, munkával és számos akadályt legyőzve adta elő a társulat ezt az operette újdonságot . . . teljes balsikerrel. A darab szövege oly rossz, hogy sikert elérni nem lehet vele. Az előadásban a beugrások látszottak meg. **S.**

MEGNYILT!

RÁCZITS és CZVRKUSITS cég

nagykereskedők

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz kereskedésének

DETAIL OSZTÁLYA

ZOMBOR, SZENTGYÖRGY-TÉR 6. SZÁM, DR. PAVLOVITS-PALOTA.

Naponta frissen érkező legfinomabb csemegék, mindenkor a legnagyobb választékban kaphatók. 000

Állandó raktár és nagy választék következőkben u. m.: **prágai sodar főlt és nyers**, a legfinomabb minőségben, **az összes hus és kolbászfélék, hideg felvágottak**, hirneves és kedvelt fajokban, egymint: Westfaliai sonka, Bacon angol, prágai, debreceni és kolozsvári szalonna! Gothai, veronai és magyar szalámi! Bolognai és német mortadella! Pomeráni libamell, debreceni és szepesi több más kolbász stb. 000

Minden izlést kielégítő finom sajtok és csemege-sajtok nagy raktára, u. m.: Ementáli, Groy, Pármai, Eidemi, Gorgonzola, Schwarzenbergi, Trapista, Strachino, Roquetort, Liptói, Döry-Pusztai, 000 Algai, Francia de Brie, Camembert, Gerwais stb. 000

Az összes pástétomok, halfélék, friss és konzerv főzelékek, befőttek. **Borok, pezsgők, cognacok, rumok és teák** minden faj és minőségben.

— Friss teasütemények legnagyobb raktára! —
Legfinomabb valódi francia olajok! Kiváló finom kávék és rizsek!
— és a fűszer szakmába vágó összes többi cikkek. —

— Az összes ásványvizek és forrástermékek nagy raktára! —
Helybeli megrendelések házhoz szállítása díjtalan, vidékre pedig csupán a portó számítatik fel.
Mindenki saját érdekének barátja, ha üzletünket megtekinti. Szives pártfogását kérve jegyzünk 100—12

kiváló tisztelettel

Ráczits és Czvrkusits.

Magyar községi jog.

A mult számunkban ismertett Magyar községi jog tartalommutatóját kivonatolva itt közöljük.

Belügyi igazgatás.

Községi törvény (min. rendeletekkel, min. és közig. bírósági döntvények és határozatokkal). — Községi illetőség. — Képviselő. — Előjáróság. — Felelősség. — Fegyelmi eljárás. — Községi háztartás. — Községi és körjegyzők, valamint segédkörjegyzők illetményeinek szabályozása. — Jegyzői magánmunkálatok. — Községnevek megállapítása és használata. — Községi közig. tanfolyam. — Községi ügyvitel. — Gyámügyi ügyvitel. — Kézbesítés. — Kivándorlás. — Külföldiek lakhatása. — Közrendészet. — Cselédügy. — Italmérés. — Vadászat. — Toloncügy. — Tűzrendészet. — Utlevélügy. — Vásárrendészet. — Határrendészet. — Gyermekevédelem. — Fiatalkorúak. — Egyletek alakítása. — Népgyűlések tartása. — Petroleum- és benzintartás. — Könyvradományok gyűjtése. — Nyomatványok árusítása. — Egészségügyi szolgálat. — Bábaügy. — Dajkaságba adott gyermekek. — Védhímlőoltás. — Halottkemi szolgálat. — Temetőrendészet. — Hullaszállítás. — Gyógyszertárak. — Járványos és ragályos betegségek. — Kórházak. — Betegápolás. — Szegényügy. — Lelencügy.

Személyállapotok nyilvántartása.

Állami anyakönyvek vezetése. — Anyakönyvi kerületek. — Községi anyakönyvvezetők. — Tiszteletdíj. — Felügyelet. — Születés bejelentése. — Törvénytelen gyermek elismerése. — Talált gyermek. — Örökbe fogadás. — Névváltozás. — Haláleset bejelentése. — Halálok. — Talált hulla. — Holttanvilványítás. — Közintézetekben történt születés és haláleset. — Halálbüntetés végrehajtásának bejegyzése. — Anyakönyvi kivonatok. — Családi értesítők. — Statisztikai adatszolgáltatás. — Törvényesítés utólagos házasság által. — Anyakönyv kiigazítása és pótlása. — Névmutató. Házasságkötés. Kihirdetés. — Házasság kellekei. (Házasság jog.) — Házassági akadályok. — Felekezeti anyakönyvek. — Eskükiétel.

Igazságügyi igazgatás és bíraskodás.

Bírósági és ügyészségi szervezet. — Kézbesítés. — Telekkönyvek. — Hagyaték. — Halálesetfelvétel. — Letározás. — Bünyügyi nyomozás. — Mezőrendőri kihágások. — Erdei kihágások. — Cselédügyi kihágások. — Kihágási bíraskodás. — Magánjogi igény. Kárbeeslés. — Lefoglalás. — Kárban talált állat lefoglalása. — Itélet végrehajtása. — Községi bíraskodás. — Bizonyítás. — Targyalás. — Jegyzőkönyv. — Itélet. — Végrehajtás.

Pénzügyi igazgatás.

Koronaérték és pénznemek. Számviteli törvények és szabályok.

Állami adók: Föld-, ház-, tőkekamat- és járadékadó, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója, általános kereseti adó, jövedelemadó, fegyveradó, vadászati adó, szállítási adó, nyereményadó, hadmentességi díj és az országos betegápolási pótdadó.

Törvényhatósági adók: vármegyei pótdók, katonabeszállásolási pótdók, utadó, utadó-hozzájárulások.

Községi adók: a községi pótdók (városi házi adók), iskolaadó, tanonciskolai adó, kisdédóvodai- és menedékházadó, vasúti hozzájárulás címén szedett pótlek, napszamosok községi pótdója.

Az állami egyenesadók módjára behajtandó köztartozások: Vizszabályozási járulékok. — Szőlődezmaváltság. — Maradvány- és irtványföldváltás. — Majorsági zsellérföldváltástartozások. — Birtokrendezési költségek. — Szőlőfelújítási költségek. — Kereskedelmi és iparkamarai illetek. — Inségköltségek. — Tanítói nyugdíjjárulékok. — Bünyügyi költségterítvények. — Bányailletek. — Erdőkezelési járulékok. — Közjegyzői díjak.

Tűzörségi, világítási, személyfuvarozási, kéményseprői, mező- és erdőéri, apaállattartási, legeltetési és hegyközségi járulékok. — Vizvezetési, csatornázási, kövezési, védgátelési, partbiztosítási, medertisztítási járulékok. — Hitfelekezeti szolgáltatások. — Kórházi tartozások. — Betegsegélyzőpénztári járulékok. — Helypénzek. — Vásárdíjak. — Tervezési díjak. — Kiszögelési és térdíjak. — Építési díjak.

A közadók kezelése, a közszolgáltatások egyesített kezelése.

Fogyasztási adók: Szeszadó, söradó, söradópótlék, cukoradó, ásványolajadó, átutalási eljárás, borítal- és huszfogyasztási adó, községi fogyasztási adópótlékek.

Állam egyedárúságok és jövedékek: Sójövedék, dohányjövedék, lottójövedék, lőszertövedék, pénzverési és fémjelzési jövedék, vasműjévedék, italmérsi jövedék.

Illetek: Bélyegilleték, készpénzben fizetendő illeték, illetékeztetés, jogorvoslatok, illetékegyenérték. Bélyegilleték lerovása a községi bíraskodásban, anyakönyvi ügyekben, hagyatékknál, a halálesetekről illetékiszabás tekintetében, illetékmentes hagyatékok, fogyasztási bélyegilleték, értékpapírforgalmi adó, díjak. Illetéki díjgyűjtés, büntető határozatok, illetékleengedés, a kinstári illetek után szedett pótlek.

Jövedéki büntető eljárás.

(Vége köv.)

Művészet — Irodalom.

Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók az e héten megjelent következő újdonságok:

Ernst Lajos: A magyar történeti festészet. Ára 3 kor.

Dr. Kósa Zsigmond: A magyar szabaddalmi törvények magyarázata. Ára 10 kor.

Degré Lajos: A jogos védelem az anyagi büntetőjogban. Ára 5 kor.

Komjáthy Jenő: Élova nejehez irt költeményciklusa. Ára 70 fil.

Fodor István: Villamosság a szemézből. Ára 4 kor.

A társadalmi muzeum értesítője. Szerkeszti és kiadja a társadalmi muzeum. Ára 70 fillér.

Egyetemes regénytár: Craker B. M.: A hamupipőke. II. Ára 120 kor.

Nyugat könyvtár 8. sz. Maurice Barrés: Erzsébet királyné. Fordította Tóth Árpád. — 9. sz. Gyulai Pál esteje. Irta Hatvany Lajos. Ára 30 fil.

Modern könyvtár: Ibsen Henrik Rasmerscholm. Balogh Vilma fordítása. 24—25. sz. Ára 60 fil.

Olesó könyvtár. 1598—99. sz. Gyulai Pál. Irta Rical Frigyes. Ára 40 fil.

A műveltség könyvtára: Az ujkor és legújabb kor története. Ára 24 kor.

Doctor Faustus. A Faust-monda feldolgozói között csak Goethe tudott ugyan a legmagasabbra emelkedni, de azért előzői között is van egy, aki e mondából mély filozófiájú s erős drámaiságú munkát bírt alkotni. Martowe volt az. Shakespeare legkiválóbb kortársa, kinek Doctor Faustus-a kétségtelenül inspirálta is a nagy német klasszikust. A „Magyar Könyvtár”, mely a régi irodalom gyöngyeit is dicséretreméltó buzgósággal sorolja be gyűjteményébe, most ezt a nagyfontosságú drámát adja ki magyarul, még pedig Londez Eleknek az eredetihez minden tekintetben hű, gondos és kitűnően megverselt fordításában, melyet nemcsak iskoláink, hanem a drámai költszet minden barátja is örömmel fog olvasni. A füzet ára 30 fillér.

Lillias. Ambrus Zoltán, aki a Magyar Könyvtárnak fennállása óta egyik leghivebb és legértékesebb munkatársa, ismét egy kitűnő novella füzetet gyarapította ezt a jeles vállalatot. A Lillias — ez a füzet első és legnagyobb elbeszélése — romantikus izű történet, melyben Ambrus egy színész nő szerelmi kalandját mondja el azzal az eleven-séggel, azzal a jellemző erővel, azzal a művészi nyelvvél, melyek neki oly előkelő helyet biztosítottak az új magyar irodalom legjobbjai közt. A füzet a Magyar Könyvtár 606. száma és ára 30 fillér.

Adományok

a Zomborban, Bacs-Bodrog vármegye székhelyén felállítandó Rákóczi-szoborra.

LXIX. SZÁMU KIMUTATÁS.

Athozat 13532.65 K

627. *Radványné Ruttkay Emma* kir. tanfelügyelő neje Pancsova, gyűjtőívén adakoztak: Bergmann Adoltné 2 kor., dr. Danninger Adám 3 kor., Duchon Jánosné 2 kor., Engel Mór 2 kor., Fehér Jenőné 2 kor., dr. Feles Adolf 5 kor., Frank Mihályné 2 kor., Günther Ferenc 2 kor. 50 fil., Horvátovits Sztipó 2 korona, Kummerkramer András 2 kor., Laugmáhr Jánosné 2 kor., Matusek Béla 2 kor., Metz Józsefné 1 kor., Németh Artúrné 1 kor., Oblát Erzsike 2 kor., Olvashatlan aláírás Pancsova 1 kor., Popp Györgyné 3 kor., Predragovits Szilárd 1 kor., Preszly N. 1 kor., dr. Radványék Pancsova 10 kor., Ruttkay Ujpest 1 kor., Sági Samuné 2 kor., Spitzer Sándor 5 kor., Schlieszer Sándor 10 kor., Schön Adolf 2 kor., Szusznyák János 1 kor., Thurszky Antalné 1 kor., Thurszky Pálné Titel 3 korona, Trischler Gyuláné 1 kor., Vörös Lajos 1 kor., Wollheimer Józsefné 2 kor., összesen 77.50 K

628. *Soproni járás főszolgabíró-sága* gyűjtőívén adakoztak: Babics Mária 32 fil., Czupy Lajosné 60 fil., Császár Gyula 1 kor., Fürst András Bécs 50 fil., Grössing Samu 50 fil., Haller Györgyné 40 fil., Hauptmann Mihály 40 fil., Horváth János 50 fil., Jauzer Ferenc 50 fil., Keller István 32 fil., Kóth Jánosné 50 fil., Marx Samu 50 fil., Moritz Erse 32 fil., Mozer Mihályné 1 kor., Münnich Mihályné 20 fil., Neubauer Ferenc 48 fil., Schneider Lázár 1 kor., Száhu Antal 60 fil., Szujer Jakab 50 fil., Weholschitz József 50 fil., Weisz Katalin 60 fil., Wild János 75 fil., Gyűjtő 2 kor. 98 fil., összesen 15.— K

Összesen 13625.15 K

Vujevich Alajos,
penztáros.

LAPUNK
KIADÓHIVATALÁBAN
EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU
TANONCZUL
FIZETÉSSEL FELVÉTEIK

∴ A magyar királyi államvasutak ∴

M E N E T R E N D J E.

Érvényes 1910. évi október hó 1-étől.

Budapestről indulás: reggel 7:10 (gyors), 7:45, 12:50, d. u. 2:20, 3:20 (gyors), 6:25, 10:10 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 5:05, 8:09 (gyors), 11:30, 4:25 és este 8:59 órákor. Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10:25, délután 1:45, 6:55 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Gombosra reggel 6:55, 12:07, délután 3:41, 8:11 (gyors)

Gombosról Zomborba reggel 7:19 (gyors), 10:22, délután 3:31 és 7:45.

Zomborból Óbecsére 3:10 reggel, 7:51 reggel és 4:35 délután.

Óbecséről Zomborba 3:44 reggel 9:10 reggel és 2:33 délután.

Zomborból Ujvidékre reggel 2:30 és 6:51 órákor és délután 3:46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2:17 és 7:51 órákor és délután 1:55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6:45 órákor, délután 12:30 és 4:23 órákor.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7:22 órákor és délután 1:15 órákor.

Ujvidékről Titelre reggel 6:54 és délután 5:25 órákor.

Titelről Ujvidékre reggel 3:32 és délután 1:15 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7:10, délután 3:20 és 7:47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3:00, 8:18 és délután 2:35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4:37, 11:43 és délután 1:38 órákor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4:10, 7:26 és délután 1:10 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4:45, 10:36, délután 2:30 és 7:22 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5:50, 9:57, délután 3:29 és 7:12 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4:20, 9:45 és délután 3:45 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4:32, 9:15 és délután 4:53 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3:24, délután 12:27 és 6:17 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3:42, déli 12 és este 9:00 órákor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6:06, délután 3:30 és 8:45 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2:25, 9:40 és délután 6:45 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5:20 10:30, (gyors), délután 1:44, 5:35 és 6:48 (gyors) órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4:23, 7:55 (gyors), 10:42, délután 4:29 (gyors) órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6:15 és 9:44 órákor, délután 1:50, 6:53, 8:35, 11:05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3:05, 7:48 és 11:30, délután 3:12, 4:55, 6:34, 10:20 órákor.

Szabadkáról Cserevka—Ujgombosra 4:30 reggel, 3:10, 7:10 délután.

Ujgombos—Cserevkaról Szabadkára 3:05, 10:40 reggel, 4:00 délután.

Szegedről Zentára 4:20 reggel, 1:34 délután.

Zentáról Szegedre 6:30 reggel, 3:30 délután.

Ujgombos—Bácsordas—Palánka 4:58, 8:30 reggel.

Ujpalánka—Bácsordas—Ujgombos 5:00 reggel, 12:53, 5:33 délután.

HIRDETÉSEK.

VENDEGLŐ BÉRBEADÁS.

Zomborban a Zrinyi-utcában levő s jóbírnévek örvendő Stebler-féle sörcsarnok és vendéglő több vendégszobával, lakással, nagy borpincével és jégveremmel **az összes üzleti felszerelésnek átvétele mellett 1911. évi május hó 1-től** több évre bérbeadó.

Bővebbet a tulajdonos: özv. Stebler Jánosné.

Hirdetmény.

Zomborban. Kohári-utca 21. számú házam, mely áll 3 utcai és előszobából, konyha, pince, éléskamra, mosó- és nyári konyha, kerttel **f. év május hó 1-től kiadó** esetleg **eladó.**

Bővebbet a tulajdonos
Engusz Sándor
építész,
Zombor.

3-1

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

Az OLLA szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jótállás. Ára tucatonként 1, 6, 8 és 10 korona.

Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszerárán és jobb drogériákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek **csak OLLA-t** adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldicsérni. — Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzékét és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummigyár Wien II/231., Praterstrasse No. 57.
Raktár Zomborban: Tarczay István és Illin Dezső gyógyszerárán. 100-74

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Egy jó karban levő bőr-fedeles **hintó** **olósón eladó,** Zomborban, Sándor Béla-utca 14. szám alatt. 3-2

Kinállok

300 hlt. háromszor fejtett idei **fajbort, ára 50 kor.,** — továbbá nagymennyiségű fajtiszta bor és csemege **szőlővesszőt.**

Keresek

egy megbízható, szorgalmas és munkás **vincellért** 70 holdas homoki telepre.

Szobonya Bertalan,
ny. kir. igazgató **H. Királyhalom.**

Eladó vendéglő.

Egy nagyobb üzletátvétel miatt **jóforgalmu vendéglő** és egy 780 -ölből álló, hasai tőkével beültetett **!! három éves szőlő !!** **szabad kézből eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos:
BLAGOJCSEV MLADEN,
BAJSA.

Hirdetmény.

Egy jól jövedelmező üzlet, mely áll fűszer, épületfa, dohány áruda és kocsmából, kellő jogokkal, más vállalat miatt, **eladó.**

Értekezni lehet a tulajdonossal

Lehmayer Mátéval
Csonoplyán.

3-1

Hirdetmény.

A vármegyei Gazdasági Egyesület székházában **4 szobás emeleti lakás** mellékhelyiségekkel, **fürdőszoba és vízvezetékkel,** május hó 1-ső napjaiban **kiadó.** Bővebb felvilágosítás kapható a hivatalos órák alatt.

Zombor, 1911. január hó.

Günther Ferenc,
ügyv. igazgató.

*-1

Aki legjobban szer-
 :: készített, ::
 teljesen függet-
 len nagy napilapot járattatni óhajt,
 :: fizesse elő ::
Az Ujság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . K 28.—
 Félévre . . . „ 14.—
 Negyedévre . . . „ 7.—
 Egy hónapra . . . „ 2.20

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
 28—32—36 oldal. Vasárnap és
 ünnep- **60—100** oldal.
 napokon
 MEGRENDELÉSI CIM:
AZ UJSÁG kiadóhivatala
 BUDAPEST, VII. ker., Rákóczi-ut 54-ik szám.

Rencz József Első Délmagyarországi Rács- és Vasipar-gyára Kula, Árpád-ut.

GYÁRT:
 Kerti rácsokat
 Sirkerítéseket 6—5
 Rácsokat
 Kerítéskapukat
 Lépcsórácsokat
 Vaslépcsőket
 Vasajtókat
 Tetőablakokat
 Tetőfelülvilágítókat
 Kovácsolt idomvasablakokat
 100 koronától kezdve **tűz- és be-
 törésmentes pénzszekré-
 nyeket**, amerikai főzár, Chubb
 féle ellenőrző-zár és Pasquil-tolózár-
 szerkezettel.
 Mint különlegességeket kívánatra gyárt
Protector és **Novum** zárat.
Pénzszekrényjavításokat is elvállal.
 Egy új **Phaeton-kocsi** hely-
 — szűke miatt olcsón eladó. —

2652. szám 1910.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1910. évi 11683. és 11684. számú végzései következtében dr. Strasser Lajos zombori ügyvéd által képviselt Első Bácsszentiváni Takarékpénztár javára 466 kor. 20 fill. és 438 korona 20 fillér s járulékaik erejéig 1910. évi december hó 18. án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti áruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1910. évi V. 1591/3. sz. végzése folytán 904 kor. 40 fill. tőkekövetelés, ennek 1910. évi november hó 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 198 korona 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Bezdánban adós üzletében leendő eszközzésére 1911. évi február hó 1-ső napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1911. évi január hó 10-én
Styrum Mór,
 kir. bir. végrehajtó.

261/kig. 1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

Boróc községénél lemondás folytán megüresedett községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Javadalom: évi 1000 korona készpénzfizetés a község pénztárából havi előleges részletekben.

Pályázati határidő: **1911. évi február hó 8.**

A választás iránt később intézkedem.

Palánkán, 1911. január hó 16-án.
Z S I G M O N D,
 főszolgabíró.

Néhai Körmendy Gyula

szállása

:: 140 (1600 □-öl) lánc ::

haszonbérbe adó,

ugy szinte itt 80 drb 50—60

éves **EPERFA**

!! eladó. !!

3-3 **CZIM:**

özv. Körmendy Gyuláné

Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 30-32. I. emelet 4.

48/végreh. 1911. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. törvényszék 1910. évi 18420. sz. végzése következtében dr. Guttmann Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt mohácsi közgazdasági bank javára 250 korona s járulékaik erejéig 1910. évi december hó 24-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 900 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bőrdők nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1910. évi V. 1691/2. számú végzése folytán 250 korona tőkekövetelés, ennek 1910. évi október hó 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 76 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Kossuth-utca leendő eszközzésére 1911. évi január hó 26. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1911. évi január hó 11-én.

Styrum Mór,
 kir. bir. végrehajtó.

2-1

MEGHIVÓ.

A Bácsmegyei Agrártakarekpénztár Részvénytársaság

„ a folyó évi január hó 30-án déli 12 órakor „

az intézet helyiségeiben megtartandó

VI. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

N a p i r e n d:

1. 1910. évről szóló igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés.
2. A zárszámadások előterjesztése.
3. A nyereség felosztása.
4. Az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az alapszabályok 21. §-a értelmében kilépő 5 igazgatósági tag helyébe 5 igazgatósági tag választása.
6. A felügyelőbizottság megválasztása az 1911-ik évre.

A mérleg, a nyereség- és veszteség-számla, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségeibe, negtekinthető és nyomtatott példányokban a t. részvényesek rendelkezésére lesz bocsátva.

Azon részvényesek, akik a közgyűlésen akár személyesen, akár meghatalmazott által részt venni óhajtanak, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 11. §-a értelmében Zomborban az intézet pénztáránál, vagy Budapesten a Magyar Agrár és Járadékbank részvénytársaság, pénztáránál a közgyűlés előtt 3 nappal letétbe helyezni.

A letett részvényekről kiadott elismervények a közgyűlésen való részvételre igazoló jegyül szolgálnak.

Mérleg 1910. december 31-én.

V a g y o n:		T e h e r:	
Készpénz	75430 57	Részvénytőke	1000000 —
Intézeti ház	120000 —	Tartalékalap	156000 —
Váltók: bankváltók	2546381 02	Fel nem vett osztalék	525 —
jelzálogilag biztosított váltók	2811824 --	Betétek	4745433 52
Jelzálogkölesönök	5358205 02	Visszszámított váltók	1642787 75
Értékpapírok és függő kamataik 1910. december 31-ig	817975 10	Engedményezett jelzálogkölesönök	4758545 44
Folyó számlai követelések	1467521 66	Jelzálogkölesönökből azok árfolyamkülönbségetére visszatartott összegek	42397 52
Jelzálogkölesönök hátralékos törlesztő részletei	26564 05	Hitelezők (folyószámlán)	633200 72
Előre fizetett kamatok	76098 39	Előre felvett kamatok	191850 72
		Egyenleg mint tiszta nyereség	137595 53
	13308336 20		13308336 20

Zombor, 1911. évi január hó 19-én.

A z i g a z g a t ó s á g:

Latinovits Pál s. k. Barta Arnold s. k. Bárány Madarassy-Beck Gyula dr. s. k. Fábry Samu s. k. Dungserszky Jakab s. k. Heincz Albert s. k. Koczkar Zsigmond s. k. Latinovits Géza s. k. Dr. Molnár Károly s. k. Dr. Mikosevits Kanut s. k. Radovánovits György s. k. Dr. Schöber Béla s. k. Bárány Zsigmond s. k. Tárczay Dezső s. k. Városvy Károly s. k.

Megvizsgáltuk és rendbenlevőnek találtuk.

Zombor, 1911. évi január hó 19-én.

A f e l ű g y e l ő - b i z o t t s á g:

Dr. Nikolits Izidor s. k. Dr. Balthazár Béla s. k. Fettick György s. k. Balla Hugó s. k.